

Barnets mognad vecka 36-42

Tänk på att varje barns utveckling är individuell och behöver inte följa ett strikt förlopp

Hjärnans utveckling pågår ständigt. De flesta hjärnceller är på plats och alla kontakter och banor förfinas och utvecklas. Hjärnan fortsätter att utvecklas snabbt ända upp till två års ålder. Synen är det sinne som mognar senast och kommer att fortsätta mogna även efter fullgången tid. Barnet ser bra på nära håll, ca 20- 30 cm. En förälders lugna stilla ansikte är det bästa barnet vet att titta på. Mönster och straka färger kan vara överstimulerande för barnet. (Läs mer på ögats normala utveckling). Barnet kan känna igen familjära ljud och börja ignorera ljud som tidigare stört sömnen. Vid fullgången tid kan barnet känna igen sinnesstämningar i rösten.

Barnet har en del kontroll över sina rörelser och har förmågan att hålla ihop sig och föra sina händer till munnen. Barnet har energi till att röra armar och ben kraftfullt och kan själv gripa tag i saker. Det kan lyfta på huvudet en kort stund på egen hand.

Barnet har nu mer tydliga sömn och vakenhetsperioder, men fortfarande en del hastiga övergångar mellan sömn och vakenhet och kan behöva komma till ro och somna. Barnet klarar av att vara vaken lite längre stunder och kan då intressera sig för att umgås med dig som förälder.

Neonatalvård

Under den första tiden i livet behöver en del barn vårdas i en värmesäng som har en tempererad vattenmadrass för att hålla värmen. . En normal kroppstemperatur är viktig för barnets välmående, tillväxt och utveckling. För att minimera störningsmoment planeras alla omvårdnadshandlingar noggrant.

Eftersom lungorna är omogna behövs någon form av andningsstöd för att andas effektivt och tillräckligt djupt. Till en början har många barn respirator men efter ett tag kan många barn klara av att andas på egen hand med hjälp av till exempel en Cpap (Continuous Positive Airway Pressure). Barnet kan ha en obalans i sin reglering av puls och andning.

Barnets näringstillförsel kan via dropp med näringslösning i början. Barnet kan ofta tidigt få lite mat i magen med hjälp av en slang (sond) från näsa ner till magsäcken. Om barnet mår bra och är vaket kan barnet få små mängder mat i munnen. När barnet växer och mognar kan barnet få allt mer mat i magen och behöver inte längre näringsdropp utan får all sin mat i magen.

Beroende på barnets mognad så kan det nu vara dags att förflyttas från värmesäng till vanlig säng med sänghimmel över för skydd mot ljus. Det kan även vara dags för er att förflyttas till en lättvårdsavdelning där ni kan bo tillsammans i ett familjerum och ta mer eget ansvar över ert barn.

Vad kan jag som förälder göra?

Du och ditt barn mår bra av att tillbringa så mycket tid som möjligt tillsammans. Planera gärna in att vara med när ditt barn ska äta, byta blöja, tvättas eller vägas så att du kan vara med tillsammans med personalen för att lära känna ditt barn. Barn i denna ålder är mycket känsliga och interagerar väldigt sparsamt med sin omgivning men känner sig trygga om miljön är lugn och harmonisk och att alla moment görs mycket långsamt och med pauser. Gärna med ett stimuli i taget. Håll gärna om ditt barn men mjuka, varma, stilla händer med ett mildt tryck. Barnet är från tiden i magen van att känna tydliga gränser runt sig. Prata med en tyst och mjuk ton eller sjung lågt, barnet känner igen din röst.

Hjälp barnet att inta och hålla en bekväm kroppsposition med armar och ben mjukt inböjda mot kroppen.

Att hålla en hand över ögonen som en skugga kan hjälpa barnet att titta upp. Det mänskliga ansiktet är bästa synstimulansen för ett litet barn.

Så snart barnet är stabilt kan det få komma upp och vårdas hud-mot-hud mot ditt bröst. Detta har bevisats ha en rad positiva effekter på barnets utveckling och välmående. Det frisätter även "må-bra-hormoner" hos både dig och ditt barn. Be personalen om hjälp att lägga ditt barn till rätta på ditt bröst. På avdelningen finns det olika bärhjälpmedel, fråga personalen så att ni kan få hjälp med vad som passar er familj.

Du kan redan tidigt efter förlossningen börja stimulera bröstet för mjölkproduktion. De första energirika dropparna av bröstmjök (kolostrum) är otroligt viktiga för ditt barn. Du kommer att få ett kolostrum-kit och mer instruktioner av personalen hur du på bästa sätt ger ditt barn dessa viktiga droppar.

För barnet är det nu viktigt att lära sig att äta och att fortsätta att växa. Förutom sondmatning kan det nu vara aktuellt att börja ligga vid mammas bröst för att lära sig att amma eller så kan nappflaska introduceras. På avdelningen arbetar det amningsombud som finns till för er som önskar extra stöd.

Vi önskar att du som förälder vill delta i den dagliga medicinska rondan och berätta om ditt barn och planera barnets vård tillsammans med hela vårdteamet.

Text: Tulliki Stendahl